

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.758/2016/4.

A tanács tagjai:

Dr. Mészáros Mátyás a tanács elnöke
Dr. Kovács Zsuzsanna előadó bíró
Böszörményiné dr. Kovács Katalin bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Lampé Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Lampé Zoltán ügyvéd

Az alperes:

Kaba Város Önkormányzata

Az alperes képviselője:

Szegi Emma polgármester

A per tárgya:

közigazgatási jogkörben okozott kár

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.635/2015/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Debreceni Törvényszék 5.P.20.002/2015/17.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 100.000 (százezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a 2010. szeptember 29-én létrejött ajándékozási szerződés szerint a

felperes édesanyja a felperes részére ajándékozta - a birtoklás kizárólagos jogának kikötésével - a kizárólagos tulajdonában lévő .. szám alatti ingatlanát. Ezt követően az ingatlanba költözött felperes és édesanyja között a kapcsolat megromlott, melynek következtében a felperes édesanyja az ingatlanból 2012. december 2-án kiköltözött. Az alperes jegyzője a felperes édesanyja által kezdeményezett birtokvédelmi eljárásban hozott 346-7/2013. számú határozatával a birtokvédelmi kérelemnek helyt adva, a felperest az ingatlan 8 napon belül való elhagyására kötelezte, megállapítva, hogy az ajándékozási szerződés kikötése értelmében az ingatlan kizárólagos birtoklására az ajándékozó jogosult.

- [2] A felperesnek a jegyzői határozat megváltoztatása iránt előterjesztett keresetét a Püspökladányi Járásbíróság 7.P.20.106/2013/13. számú ítéletével elutasította. Az ítélet indokolása szerint az ajándékozási szerződés a felperes édesanyját jogosította fel az ingatlan birtoklására, aki a felperes részére szívésségi lakáshasználatot engedélyezett ugyan, az ingatlan elhagyására azonban többször is felszólította, amely értelmében a birtokláshoz való jogcíme felmondással megszűnt.
- [3] A Debreceni Törvényszék 1.Pf.20.285/2014/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét és az alperes jegyzőjének határozatát megváltoztatta, a birtokháborítás iránti kérelmet elutasította. A másodfokú ítélet indokolása szerint a felperest a szívésségi lakáshasználata birtoklásra feljogosította, az édesanyjával fennálló jogviszonyára a felmondható haszonkölcsön szabályait kellett alkalmazni, birtokvitában a jogviszony felmondását érintő jogvita azonban nem bírálható el, a felperes édesanyja igényét viszontkeresettel vagy külön perben érvényesíthette volna.
- [4] A per folyamatban léte alatt, miután a felperes a jegyző határozatának önként nem tett eleget, 2013. május 21-én az alperes az ingatlanból a felperest karhatalom igénybevételével kiköltöztette.
- [5] Utóbb a felperes édesanyjának keresete alapján folyamatban lévő perben meghozott jogerős ítélet ajándék visszakövetelése címén elrendelte a felperes édesanyja javára az ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségére a tulajdonjog, a felperes tulajdonában maradó $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségre a haszonélvezeti jog a bejegyzését.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [6] A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését 5.000.000 forint kárának megfizetésére. Kereseti álláspontja szerint a jegyző határozata jogellenes, nem kellő körültekintéssel, a rendelkezésre álló adatok nem megfelelő mérlegelésén alapul, amelyet a határozat megváltoztatása tárgyában meghozott jogerős ítélet is alátámaszt; a határozat végrehajtása a perindításról való tudomásszerzés ellenére nem került felfüggesztésre; a határozat végrehajtása is jogellenesen került karhatalom igénybevétel kikényszerítésre.

[7] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és a felperest a kereseti illeték megtérítésére kötelezte. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a felperest a fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte.
- [9] A másodfokú bíróság elvi érveléssel hivatkozott arra, hogy az egységes ítélkezési gyakorlatnak megfelelően a közhatalmi jogkör gyakorlásából eredően az államhatalmi szervek tevékenysége során megvalósult esetleges téves jogalkalmazás önmagában még nem alapozza meg a kártérítési felelősséget, a felelősség alapja csak kirívóan súlyos jogértelmezési és jogalkalmazási tévedés lehet. A jogszabály helytelen alkalmazása is csak többlettényállás megvalósulása mellett teszi a felelősséget megállapíthatóvá. Az ítélkezési gyakorlat szerint a jogalkalmazó szerv magatartása akkor felróható, ha az egyértelmű, csak egy meghatározott értelmezést biztosító jogszabályi rendelkezéseket nem alkalmazza.
- [10] A jogerős ítélet további indokolása szerint a perbeli esetben a másodfokú bíróság annyiban értelmezte eltérően az alperes jegyzőjétől a birtokvédelemre irányadó jogszabályi rendelkezéseket, hogy a szívésségi használatból következően a haszonkölcsön szabályaira tekintettel a birtokvitát nem a Ptk. 191. § (1) bekezdése szerinti birtoklás ténye, hanem a Ptk. 192. § (2) bekezdése alapján a birtokláshoz való jogosultság alapján találta elbírálhatónak. A birtokvédelem alapjának az eltérő értelmezése vezetett a jegyzői határozat megváltoztatásához anélkül, hogy a jogerős bírósági ítélet érdemben vizsgálta volna azt, hogy kinek van a birtokláshoz jogcíme. A felperes hivatkozásával szemben a jogerős ítélet a felperes birtokláshoz való jogosultságát tehát nem igazolta. Az pedig nem tekinthető kirívóan súlyos jogértelmezési tévedésnek, hogy a rendelkezésre álló adatokból, különösen az ajándékozási szerződés kifejezetten erre vonatkozó rendelkezéséből és a felperes édesanyjának az ingatlan elhagyására felszólító felhívásaiból az alperes azt a következtetést vonta le, hogy az ingatlan birtoklására egyedül a felperes édesanyja jogosult. A felperes által hivatkozott körülmények a mérlegelés körébe esnek, ebben a körben az alperes álláspontja nem volt okszerűtlen, a logika szabályaival ellentétes és nem volt nyilvánvalóan téves. A jegyzői végrehajtás felfüggesztésének elmaradása, valamint az önkéntes teljesítés hiánya miatt a végrehajtás karhatalom közreműködésével való kikényszerítése pedig az irányadó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelő volt.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a keresetének való helytadás, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása érdekében.
- [12] Felülvizsgálati álláspontja szerint az ügyében meghozott jogerős ítélet tévesen állapította meg azt, hogy az alperes jegyzője jogszabályellenes döntést hozott azzal, hogy a birtokvédelem vele szemben az édesanyját illeti meg. Az alperes jegyzőjének az eljárás adataiból levont következtetései ténybelileg megalapozatlanok és jogszabálysértőek voltak, amely helytelen jogértelmezésen alapult. A nyilvánvalóan súlyos jogértelmezési és jogalkalmazási hiba pedig megállapítható, ha az ingatlan elhagyására kötelező határozat törvénytelen és ennek végrehajtását karhatalommal fogatosítják.
- [13] Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy az alperes jegyzőjének jogszabályt sértő határozata nem tekinthető olyan kirívóan súlyos jogalkalmazási tévedésnek, amely az alperes kártérítési felelősségét a Ptk. 349. § (1) bekezdése és 339. § (1) bekezdése alapján megalapozza; döntésüket részletesen és kimerítően megindokolták, azzal a Kúria is teljes mértékben egyetért. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel a Kúria a következőket emeli ki.
- [15] Amint arra a jogerős ítélet is helyesen utalt, az alperes ügyében eljáró másodfokú bíróság nem érdemben bírálta el a birtokvitát, hanem a perbe vitt igény jogcímének eltérő jogi megítélése miatt állapította meg tartalmilag az alperes jegyzője hatáskörének hiányát. Az alperes a per adatainak mérlegelése alapján adott helyt a birtokvédelem iránti kérelemnek. Ez a mérlegelés nem volt ténybelileg megalapozatlan, vagy nyilvánvalóan helytelen. Ezért helyesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy az alperes jegyzőjének döntése az alperes kárfelelősségét megalapozó, kirívóan súlyos jogértelmezési, jogalkalmazási tévedésnek nem minősíthető. Mindezekre tekintettel jogszabálysértés nélkül utasította el a jogerős ítélet a keresetet.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [16] Ptk. 349. § (1) bek., 339. § (1) bek.

Záró rész

- [17] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése

alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

- [18] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.
- [19] A felperes a részleges költségmentességére tekintettel a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték 20 %-át köteles a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az államnak megtéríteni.

Budapest, 2016. szeptember 14.

Dr. Mészáros Mátyás s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k.
előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Vné

tisztviselő